

Arteterapia : pakiet edukacyjny

Prawo

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r.
w sprawie warsztatów terapii zajęciowej

<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20040630587>

Zasoby internetu

Definicje

Arteterapia

Definicja z Wikipedii

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Arteterapia>

Portale, serwisy

Strona Polskiego Stowarzyszenia Terapii przez Sztukę

Informacje o funkcjonowaniu Stowarzyszenia, władzach i zasadach członkostwa, dane adresowe, aktualności, artykuły, forum.

<http://www.arteterapia.pl/>

Strona Koła Naukowego Studentów Psychologii Sekcja Arteterapii KUL-u

W dziale "Materiały" opublikowano artykuły związane z arteterapią.

<http://www.arteterapia.studio-rimm.eu/artykuly.html>

Programy

Program warsztatów arteterapii - spotkania ze sztuką i wyobraźnią / Marlena Puźniak

<http://www.edukacja.edux.pl/p-7901-program-warsztatow-arteterapii-spotkania.php>

Program własny terapii przez sztukę (arteterapii) dla oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej oraz w klasach I – III szkoły podstawowej „Mały Mistrz Plastyki” / Magdalena Janeczek

http://www.sp88krakow.neostrada.pl/pliki/Program_Maly%20Mistrz_Plastyki.pdf

Spotkania z wyobraźnią – arteterapia : program edukacyjno-terapeutyczny / Ewa Arkuszewska [i in.]

Program edukacyjny opublikowany w czasopiśmie „Warsztaty Bibliotekarskie” nr 3, 2004.

Cel: wzbudzenie pozytywnych emocji sprzyjających samorealizacji. Dołączono szczegółowy plan pracy.

<http://www.pedagogiczna.edu.pl/warsztat/2004/3/040307.htm>

Program arteterapii dla uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych : temat: „Radosne tworzenie czterech pór roku” / Justyna Ciesielska, Paulina Jasnowska, Elżbieta Dolatowska]

http://www.sp2barcin.pl/sp2old/program_arteterapii.pdf

Multimedia

Arteterapia leczenie przez sztukę w CKiSE

Zajęcia z arteterapii dla nauczycieli szkół podstawowych klas I-III: 26 lutego 2010 (Centrum Kultury i Spotkań Europejskich).

<http://www.youtube.com/watch?v=yt2NMerQwhA>

Arteterapia terapia przez sztukę : szkolenie dla bibliotekarzy bibliotek publicznych województwa zachodniopomorskiego : 11 września 2009 r. Książnica Pomorska

<http://www.youtube.com/watch?v=tiOrvB36L34>

Konspekt lekcji

Arteterapia jako czynnik stymulujący prawidłowy rozwój dziecka / Danuta Rajaska

Przykłady ćwiczeń terapeutycznych z elementami tańca i baletu.

<http://www.crissnet.pl/5/bajkolandia/publikacje/referat2.doc>

Artykuły

Arteterapia

Definicja arteterapii, funkcje, formy i techniki arteterapii.

<https://sites.google.com/site/terapeucitz/arteterapia>

Arteterapia w procesie resocjalizacji w świetle badań własnych / Anna Potempa

Preferencje wychowanków Zakładu Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Raciborzu w wyborze zajęć arteterapeutycznych oraz wpływ arteterapii na zachowanie młodzieży.

<http://www.zpisdn-raciborz.pl/pliki/43/arteterapia.pdf>

Arteterapia jako metoda rewalidacji dzieci upośledzonych / Marta Czarnecka

Potrzeby dzieci niepełnosprawnych, zadania pedagogów pracujących w internacie z dziećmi upośledzonymi, arteterapia jako metoda rewalidacji.

<http://www.sosw5.edukacja.czestochowa.pl/arte.doc>

Arteterapia - mechanizmy działania z perspektywy neuropsychologii / Maja Stańko

Artykuł w czasopiśmie „Psychoterapia” 2009, nr 2 podejmujący próbę wyjaśnienia mechanizmów działania terapii przez sztukę w oparciu o teorie neuropsychologiczne.

<http://www.psychoterapiaptp.pl/uploads/PT2009n2s29Stanko.pdf>

Arteterapia i jej zastosowanie w pracy z dziećmi nadpobudliwymi psychoruchowo / Katarzyna Mazur]

Definicja i funkcje arteterapii, wykorzystanie arteterapii na zajęciach z dziećmi nadpobudliwymi psychoruchowo.

<http://www.edukator.org.pl/2005a/arteterapia/arteterapia.html>

Wpływ działalności plastycznej na rozwój psychofizyczny dzieci niepełnosprawnych / Ewa Grzesik

Definicja, cele i funkcje arteterapii. Rola twórczości plastycznej w terapii osób niepełnosprawnych. Cechy osobowości arteterapeuty.

<http://www.publikacje.edu.pl/publikacje.php?nr=3726>

Arteterapia w warsztacie pedagoga resocjalizacyjnego – opinie studentów (doniesienie z badań) / Anna Glińska-Lachowicz

Badanie studentów resocjalizacji na temat wykorzystania arteterapii, technik arteterapeutycznych, skuteczności tej metody. Dołączono scenariusz zajęć do pracy z osobami nieprzystosowanymi społecznie.

http://www.arteterapia.opole.pl/data/pliki/publikacje/Doniesienie_z_badan_wyslka.pdf

Zastosowanie arteterapii w wyrażaniu własnych uczuć i emocji / Jolanta Ciesielczyk
Cele arteterapii, efekty i formy arteterapii, opis emocji.

<http://www.internatsosw.pl/pdf/zastosowanie%20arteterapii.pdf>

Arteterapia w nauczaniu zintegrowanym / Elżbieta Płonkowska

Arteterapia dzieci w wieku wczesnoszkolnym, cele, funkcje, metody i formy arteterapii, propozycje tematów zajęć arteterapeutycznych.

<http://www.szkolnictwo.pl/index.php?id=PU2401>

Arteterapia – rzecz o terapeutycznej zabawie sztuką / Agata Andrzejczuk-Giedrojć, Monika Szłyk

Sztuka w rewalidacji dziecka niepełnosprawnego umysłowo, opis zajęć arteterapeutycznych, efekty arteterapii.

<http://www.soswslupsk.na11.pl/nowa/wp-content/uploads/2013/10/Artterapia-rzecz-o-terapeutycznej-zabawie-sztek%C4%85.pdf>

Sztuka w procesie kształcenia i terapii osób niepełnosprawnych – raport z badań / Elżbieta Frołowicz

Rola sztuki, badania kształcącej i terapeutycznej funkcji sztuki w zakresie możliwości oddziaływania na osoby niepełnosprawne, wpływ arteterapii na funkcjonowanie niepełnosprawnych.

http://www.konferencja.21.edu.pl/uploads/6/3/9/9/6399009/1.3.1._froowicz.pdf

Arteterapia / Małgorzata Kuśpit

Rola sztuki w psychoterapii, rodzaje arteterapii.

http://www.parpa.pl/download/remedium/arteterapia_03.pdf

Arteterapia z dziećmi i młodzieżą - perspektywa rozwojowa / Maja Stańko

Działania arteterapeutyczne z dziećmi i młodzieżą w kontekście poszczególnych etapów rozwoju psychicznego i fizycznego, charakterystyka poszczególnych etapów rozwoju człowieka uwzględniająca występowanie możliwych trudności oraz zaburzeń psychicznych.

<http://czasopisma.viamedica.pl/psy/article/download/29134/23899>

Zestawienia bibliograficzne

Arteterapia : zestawienie bibliograficzne / Jolanta Świątek-Gruszka

Artykuły z czasopism i rozdziały z książek wydanych do 2004 r.

<http://e-pedagogiczna.edu.pl/upload/file/zasoby/zestawienia/zest118.pdf>

Arteterapia : zestawienie bibliograficzne w wyborze / Anna Giniewska

Książki i artykuły z czasopism wydane w latach 2001-2011.

<http://www.womgorz.edu.pl/files/File/Biblioteka/arteterapia%5B1%5D.pdf>

Arteterapia : zestawienie bibliograficzne w oparciu o zbiory Biblioteki Pedagogicznej w Sieradzu i jej filii / Maria Marczyńska

Książki i artykuły z czasopism wydane do 2013.

<http://www.filiapajeczno.bpsieradz.pl/zestawienia/Arteterapia.pdf>

Bibliografia za lata 2014-2018

Bibliografia stanowi uzupełnienie zestawień bibliograficznych prezentowanych powyżej. Materiały są dostępne w czytelni (cz) lub wypożyczalni (w) Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Bielsku-Białej ul. Komorowicka 48. Czasopisma dostępne są wyłącznie w czytelni.

Książki:

1. Arteterapia : inspiracje i wartości / Tomasz Rudowski. - Wyd. 2 zm. - Warszawa : Wydawnictwo Psychologii i Kultury Eneteia, 2014
w 69499
2. Arteterapia : podręcznik / pod red. Cathy A. Malchiodi ; [przekł.: Emilia Bochenek]. - Gdańsk : Harmonia Universalis, 2014
w 72935
3. Arteterapia : przygoda i porządek / Wiesław Karolak. - Warszawa : Difin, 2017.
w 119323
4. Arteterapia : sacrum i profanum / Wiesław Karolak. - Warszawa : Difin, 2018.
w 120269
5. Arteterapia : scenariusze zajęć / Anna Pikała, Magdalena Sasin. - Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2016.
w 118256
6. Arteterapia : szczęśliwy świat tworzenia : materiały metodyczne do pracy z dziećmi, młodzieżą oraz osobami dorosłymi, w szkołach podstawowych i gimnazjach, w placówkach szkolno-wychowawczych szkolnictwa specjalnego, w świetlicach szkolnych i terapeutycznych, na koloniach, obozach i wycieczkach / Alina Arciszewska-Binnebesel. - Wyd. 4 (Wyd. 1 w Wydawnictwie Harmonia). - Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2014
w 69569
7. Arteterapia. Cz. 1 / pod red. nauk. Bartosza Łozy i Aleksandry Chmielnickej-Plaskoty. - Warszawa : Difin, 2014
w 73799
8. Arteterapia. Cz. 2 / pod red. nauk. Bartosza Łozy i Aleksandry Chmielnickej-Plaskoty. - Warszawa : Difin, 2014

w 71643

9. Arteterapia. Cz. 3, [Projekty] / pod redakcją naukową Bartosza Łozy i Aleksandry Chmielnickiej-Plaskoty. - Warszawa : Difin, 2016.

w 118800

10. Arteterapia dla dzieci : propozycje ćwiczeń plastycznych i pomysły na dialogi z najmłodszymi / Ewa Baranowska-Jojko. - Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2018.

w 120073

11. Arteterapia w działaniu : propozycje warsztatów i działań arteterapeutycznych / redakcja naukowa Anna Glińska-Lachowicz. - Warszawa : Difin, 2016.

w 118257

12. Książka artystyczna w arteterapii / Wiesław Karolak. - Warszawa : Difin, 2016.

w 118290

13. Profilaktyka, diagnoza i terapia w teorii i praktyce edukacyjnej / red. nauk. Urszula Szuścik, Joanna Skibska i Ewa Kochanowska ; [aut. Marta Bałazak et al.]. - Kraków : Wydawnictwo Libron, 2014

w 73699

14. Rozwojowa kreska : ćwiczenia plastyczne z elementami arteterapii / Ewa Baranowska-Jojko. - Wydanie II. - Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2017.

w 120331

15. Rozwojowe wzgórze : program rozwoju osobistego dla dzieci z elementami arteterapii / Ewa Baranowska-Jojko, Aleksandra Wiechuła. - Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2016.

w 119561

16. Rysunek dziecka : badania porównawcze Polska-USA : wskazania do arteterapii / Aleksandra Chmielnicka-Plaskota. - Warszawa : Difin, 2014
w 72954
17. Rysunek w arteterapiach, twórczości i sztuce / Wiesław Karolak. - Warszawa : Difin, 2015
w 73925
18. Warsztaty twórcze przy kreacji plastycznej jako doświadczenie partycypacji w sztuce / Eugeniusz Józefowski. - Warszawa : Difin, 2017.
w 118907

Artykuły z czasopism:

1. Arteterapia cz. I : scenariusze zajęć integracyjnych, relaksacyjnych i ruchowych (szkoła podstawowa i gimnazjum) / Ilona Gołębiowska.// Wychowawca. - 2014, nr 12, s. 27-28
2. Arteterapia i techniki projekcyjne w pracy z dziećmi i młodzieżą / Maja Vogt-Kostecka.// Remedium. - 2017, nr 7/8, s. 39-41
3. Arteterapia w pracy z traumą / Agnieszka Czapczyńska.// Świat Problemów. - 2017, nr 7, s. 14-16
4. Edukacja i arteterapia - ważne formy wspierania i kształtowania człowieka / Krzysztof Stachyra.// Wychowanie Muzyczne. - 2017, nr 4, s.4-9
5. 7. Hope-4-Street : nadzieja dla ulicy / Anna Szmid.// Świat Problemów. - 2014, nr 6, s. 25-28
6. Jak dzięki wykorzystaniu bajek dotrzeć do świata dziecka / Edyta Duda.// Bliżej Przedszkola. - 2017, nr 7/8, s. 16-19

7. "Lolek-Matołek", czyli szacunek dla każdego : scenariusz zajęć bibliotecznych z wykorzystaniem technik biblioterapii oraz arteterapii / Barbara Polińska.// Biblioteka w Szkole. - 2018, nr 7-8, s. 40-41
8. Multimodalność arteterapii w baśniowym świecie kamishibai / Wanda Matras-Mastalerz.// Biblioterapeuta. - 2014, nr 2, s. 22-30
9. Regulacyjny wymiar arteterapii w kompensowaniu braków i niepowodzeń życiowych młodego człowieka / Aleksandra Siedlaczek-Szwed.// W: Aspekty wychowania i kształcenia we współczesnej szkole. - Sosnowiec : Oficyna Wydawnicza "Humanitas". Wyższa Szkoła Humanitas, 2016. - S. 79-93
10. Terapia sztuką w edukacji artystycznej uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną / Leszek Ploch.// Wychowanie na co Dzień. - 2014, nr 2, s. 35-42
11. Uzdrawiająca moc sztuki / Ilona Gołębiowska.// Wychowawca. - 2014, nr 12, s. 15-17
12. Wszystkie barwy czarnej farby : scenariusz zajęć z wykorzystaniem technik biblioterapii oraz arteterapii : przeznaczony dla uczniów gimnazjum / Barbara Polińska.// Biblioteka w Szkole. - 2016, nr 6, s. 22-24

Polecane czasopisma publikujące artykuły związane z problematyką arteterapii

Czasopisma są dostępne w Czytelni Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Bielsku-Białej ul. Komorowicka 48.

1. Arteterapia

<https://olahandford.wordpress.com/2009/05/24/czasopismo-arteterapia-terapia-przez-sztuke-w-praktyce/>

2. Biblioterapeuta

<http://www.biblioterapiatow.pl/index.php/dzialalnosc/biblioterapauta-biuletyn-ptb>

3. Psychoterapia

<http://www.psychoterapiaptp.pl/>

4. Wspólne Tematy

<http://www.clickweb1772114.home.pl/wsp%C3%B3lne-tematy/rocznik-2017>

5. Wychowanie na co Dzień

<http://www.weakapit.pl/>

6. Wychowawca

<http://wychowawca.pl/>

oprac. Małgorzata Czub

nauczyciel bibliotekarz

Wydział Informacyjno-Bibliograficzny i Czytelnia
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bielsku-Białej